

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Wspieranie przedsiębiorstw typu start-up i scale-up w Europie: perspektywa lokalna i regionalna

(2017/C 342/07)

Sprawozdawca:	Tadeusz TRUSKOLASKI (PL/EA), prezydent Białegostoku
Dokumenty źródłowe:	Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE
	COM(2016) 723 final
	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Przyszli liderzy Europy: inicjatywa na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up”
	COM(2016) 733 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Celem niniejszej dyrektywy jest wyeliminowanie przeszkód, które utrudniają korzystanie z podstawowych swobód, takich jak swoboda przepływu kapitału i swoboda przedsiębiorczości, oraz wynikają z różnic między krajowymi przepisami i postępowaniami w zakresie restrukturyzacji zapobiegawczej, upadłości i drugiej szansy. Niniejsza dyrektywa ma usunąć te przeszkody przez zapewnienie rentownym przedsiębiorstwom w trudnej sytuacji finansowej dostępu do skutecznych krajowych ram prawnych dotyczących restrukturyzacji zapobiegawczej, które umożliwią im kontynuowanie działalności; zapewnienie uczciwym nadmiernie zadłużonym przedsiębiorcom możliwości skorzystania z drugiej szansy po całkowitym umorzeniu długów po upływie odpowiedniego okresu; oraz poprawę skuteczności postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia długów, a szczególnie skrócenie ich trwania.</p>	<p>Celem niniejszej dyrektywy jest wyeliminowanie przeszkód, które utrudniają korzystanie ze swobód związanych z rynkiem wewnętrznym oraz wynikają z różnic między krajowymi przepisami i postępowaniami w zakresie restrukturyzacji zapobiegawczej, upadłości i drugiej szansy. Niniejsza dyrektywa ma usunąć te przeszkody przez zapewnienie rentownym przedsiębiorstwom w trudnej sytuacji finansowej dostępu do skutecznych ram prawnych dotyczących restrukturyzacji zapobiegawczej, które umożliwią im kontynuowanie działalności; zapewnienie uczciwym nadmiernie zadłużonym przedsiębiorcom możliwości skorzystania z drugiej szansy po całkowitym umorzeniu długów po upływie odpowiedniego okresu; oraz poprawę skuteczności postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia długów, a szczególnie wypełnienie wymogów dotyczących zasięgania opinii pracowników (art. 27 Karty praw podstawowych) i skrócenie trwania wspomnianych postępowań. Środki zapobiegawcze, czasami nazywane „pre-pack”, wpisują się w coraz powszechniejszą tendencję nowoczesnego prawa upadłościowego, by dać pierwszeństwo podejściom, które – inaczej niż konwencjonalna likwidacja przedsiębiorstwa w kryzysie – mają na celu jego naprawę lub przynajmniej ratowanie tych jego jednostek, które są wciąż rentowne.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 2

Artykuł 1 ustęp 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
a) zapobiegawczych postępowań restrukturyzacyjnych dostępnych dla dłużników znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej w sytuacji, gdy zachodzi prawdopodobieństwo niewypłacalności;	a) zapobiegawczych postępowań restrukturyzacyjnych dostępnych dla dłużników znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej w sytuacji, gdy zachodzi prawdopodobieństwo niewypłacalności, które to postępowania będą ukierunkowane na rozwiązanie konkretnej trudności, na zmniejszenie zobowiązań wobec wszystkich lub niektórych wierzycieli lub na przeniesienie całości lub części rentownej działalności do innego przedsiębiorstwa w warunkach pozwalających wierzycielom na uzyskanie dywidendy co najmniej w takiej wysokości jak w wypadku likwidacji;

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 3

Artykuł 3 ustęp 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy i przedsiębiorcy mieli dostęp do instrumentów wczesnego ostrzegania, które pozwalają wykryć pogorszenie kondycji przedsiębiorstwa i zasygnalizować dłużnikowi lub przedsiębiorcy konieczność podjęcia pilnych działań.	Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy i przedsiębiorcy, a także pracownicy i ich przedstawiciele , mieli dostęp do instrumentów wczesnego ostrzegania, które pozwalają wykryć pogorszenie kondycji przedsiębiorstwa i zasygnalizować dłużnikowi lub przedsiębiorcy konieczność podjęcia pilnych działań.

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 4

Artykuł 3 ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy i przedsiębiorcy mieli dostęp do właściwych, aktualnych, jasnych, zwięzłych i przyjaznych dla użytkownika informacji dotyczących dostępności instrumentów wczesnego ostrzegania i wszelkich środków, jakie mają do dyspozycji w celu przeprowadzenia wczesnej restrukturyzacji lub uzyskania umorzenia długów prywatnych.	Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy i przedsiębiorcy, a także pracownicy i ich przedstawiciele , mieli dostęp do właściwych, aktualnych, jasnych, zwięzłych i przyjaznych dla użytkownika informacji dotyczących dostępności instrumentów wczesnego ostrzegania i wszelkich środków, jakie mają do dyspozycji w celu przeprowadzenia wczesnej restrukturyzacji lub uzyskania umorzenia długów prywatnych.

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 5

Artykuł 3 ustęp 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie mogą ograniczyć dostęp, o którym mowa w ust. 1 i 2, do małych i średnich przedsiębiorstw lub do przedsiębiorców.	

Uzasadnienie

Nie jest jasne, dlaczego i na podstawie jakich kryteriów (liczba pracowników, obrót itp.) niektóre przedsiębiorstwa powinny być wykluczone z systemu wczesnego ostrzegania.

Poprawka 6

Artykuł 4 (dodać nowy ustęp po art. 4 ust. 4)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	Państwa członkowskie ustanawiają przepisy szczególne, które umożliwiają pracownikom rozważenie przed restrukturyzacją możliwości nabycia przedsiębiorstwa w formie spółdzielni oraz rozpoczęcie rozmów z wierzycielami, administratorami, ekspertami, instytucjami finansowymi, związkami zawodowymi i władzami publicznymi, aby dać szansę na nabycie przedsiębiorstwa gwarantując jego rentowność i trwałość, które nie byłoby traktowane jako rozwiązanie ostatniej szansy.

Uzasadnienie

Utrata zasobów mająca miejsce w przypadku poważnej restrukturyzacji bądź likwidacji przedsiębiorstwa jest stratą dla całej gospodarki UE. Należy umożliwić wykorzystanie możliwie wielu środków, w tym przekształcenia przedsiębiorstwa w spółdzielnię pracowniczą, aby zachować przedsiębiorstwo.

Poprawka 7

Artykuł 8 ustęp 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
f) warunki planu, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> (i) proponowany okres jego trwania; (ii) wszelkie wnioski o zmianę terminów spłaty długów, ich anulowanie lub konwersję na inne formy zobowiązań; (iii) nowe finansowanie przewidywane w ramach planu restrukturyzacji; 	f) warunki planu, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> (i) proponowany okres jego trwania; (ii) wszelkie wnioski o zmianę terminów spłaty długów, ich anulowanie lub konwersję na inne formy zobowiązań; (iii) nowe finansowanie przewidywane w ramach planu restrukturyzacji; (iv) skutki planów restrukturyzacji dla pracowników i podwykonawców; (v) wpływ na emerytury pracowników emerytowanych;

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

1. Przychylnie ocenia komunikat Komisji Europejskiej „Przyszli liderzy Europy: inicjatywa na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up” jako rozwinięcie i rozszerzenie zakresu programu „Small Business Act”. Jednocześnie zwraca się do Komisji o aktualizację programu „Small Business Act” i utrzymanie jego jednorodnego charakteru.
2. Podziela wyrażone w treści komunikatu obawy dotyczące negatywnego wpływu utrzymującej się nadmiernej fragmentacji jednolitego rynku, w tym jednolitego rynku cyfrowego, na potencjał wzrostu przedsiębiorstw typu start-up i scale-up.
3. Przypomina o swoim pełnym poparciu dla działań ukierunkowanych na rozwój innowacyjnej przedsiębiorczości i na likwidowanie barier ograniczających możliwości jej rozwoju.
4. Zwraca uwagę na fakt, iż przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up zazwyczaj uwzględniają elastyczne formy zatrudnienia, w tym: pracę na odległość, ruchomy czas pracy, wypożyczanie i leasing pracowniczy, kontraktowanie, work-i job-sharing. Kiedy formy te zostają przedstawione jako rzeczywista możliwość dla pracownika, mogą pozytywnie wpływać na godzenie obowiązków związanych z życiem rodzinnym i zawodowym i przyczynić się do zaradzenia problemowi długotrwałego bezrobocia.
5. Podkreśla, że partnerska współpraca europejskich, krajowych, regionalnych i lokalnych organów publicznych ma ogromne znaczenie dla tworzenia warunków sprzyjających rozszerzaniu skali działalności start-upów.
6. Apeluje do Komisji o działania własne służące inspirowaniu państw członkowskich, aby wszystkie szczeble edukacji ekonomicznej i pozaekonomicznej traktowały w większym zakresie o problematyce kreatywności, przedsiębiorczości, ekonomii i finansach.
7. Podkreśla rolę osiągnięć regionów i miast w napędzaniu innowacjami rozwoju gospodarki światowej ze względu na ich zdolność elastycznej adaptacji do zmieniających się uwarunkowań rynkowych, technologicznych i kulturowych.
8. Zaznacza, iż wsparcie podmiotów innowacyjnych o szczególnie wysokiej dynamice wzrostu przenosi się na inne podmioty rynkowe. Wraz z obecnym kierunkiem prac na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, ekonomii społecznej i konsumpcji współdzielonej⁽¹⁾ działania pomocowe i ułatwienia prawne będą przyczynić się poprzez synergię do rozwoju całych społeczeństw.
9. Podkreśla, iż kluczowe znaczenie będą miały te działania, które doprowadzą do większego powiązania strategii sektorowych, łącząc świat nauki, biznes i władze publiczne wszystkich szczebli tak, aby realizowane cele miały wspólny mianownik.

Usuwanie barier regulacyjnych, informacyjnych i prawnych

10. Podkreśla, iż różnorodność i niestabilność prawa w ramach państw członkowskich UE okazuje się być jednym z kluczowych problemów ograniczających ekspansję europejskich przedsiębiorstw typu start-up⁽²⁾.
11. Zachęca Komisję do podjęcia próby wypracowania jednoznacznych definicji start-upu i scale-upu oraz dalszego upraszczania rozwiązań prawnych dotyczących MŚP.
12. Zgadza się z dotychczasową linią analityczną, stworzoną w ramach programu „Horyzont 2020” (dotyczącą możliwości korzystania z zaleceń eksperckich) oraz aktywności Europejskiego Obserwatorium Klastrow i Zmian w Przemysle.
13. Proponuje zweryfikować zestaw narzędzi i miar po 3 cyklach pomiarowych tak, by nie tylko gromadzono dane poglądowe o start-upach i scale-upach, ale również rozwijano badania o aspekty jakościowe, które ułatwią definiowanie występujących problemów.

⁽¹⁾ Wymiar lokalny i regionalny konsumpcji współdzielonej, sprawozdawczyni: Benedetta Brighenti, CdR 2015/2698; Gospodarka dzielenia się i platformy internetowe – wspólne stanowisko miast i regionów, sprawozdawczyni: Benedetta Brighenti, CdR 2016/4163; Rola gospodarki społecznej w pobudzaniu wzrostu gospodarczego i zwalczaniu bezrobocia, sprawozdawca: Luis Gomes, CdR 2015/1691.

⁽²⁾ Inteligentne regulacje dla MŚP, sprawozdawca: Christian Buchmann, CDR 5387/2016.

14. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że środki programu COSME są w dużej mierze ukierunkowane na wspieranie przedsiębiorstw typu start-up oraz typu scale-up, co jest zgodne z priorytetami polityki Komisji Europejskiej w ramach strategii jednolitego rynku.

15. Wyraża zaniepokojenie wolnym tempem prac ukierunkowanych na usunięcie fragmentacji systemów podatkowych, w szczególności systemów podatku od wartości dodanej (VAT) funkcjonujących w 28 państwach członkowskich UE. Fragmentacja utrudnia rozwój i handel transgraniczny MSP, w szczególności przedsiębiorstwom typu start-up.

16. Proponuje Komisji wprowadzenie dodatkowych środków wspierających przedsiębiorstwa typu start-up w tworzeniu i późniejszej realizacji strategii ochrony praw własności intelektualnej.

Dalsza aktywność gospodarcza – druga szansa

17. Dostrzega problem nieskutecznych i nadmiernie długich postępowań prowadzonych w państwach członkowskich UE w sprawach niewypłacalności przedsiębiorców, co pozbawiania wielu uczciwych, a nadmiernie zadłużonych przedsiębiorców drugiej szansy.

18. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek z dnia 22 listopada 2016 r. (COM(2016) 723) dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE – którego celem jest ograniczenie kluczowych barier wynikających z różnic w ramach państw członkowskich w zakresie restrukturyzacji i upadłości oraz hamujących swobodny przepływ kapitału. Jest jednak zaniepokojony faktem, że we wniosku ograniczono się do aspektów finansowych, a pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach zakwalifikowano jako wierzycieli z tego samego tytułu co banki lub inni właściciele kapitału oraz że naprawę przedsiębiorstwa przedstawiono wyłącznie jako finansową reorganizację z udziałem zainteresowanych stron.

19. Za przekonującą uznaje argumentację Komisji w kwestii uzyskania wartości dodanej z wprowadzenia proponowanych rozwiązań prawnych na szczeblu UE i stąd też wniosek dotyczący dyrektywy uznaje za zgodny z zasadą pomocniczości. Z tego samego też powodu uznaje wniosek do dyrektywy za zgodny z zasadą proporcjonalności.

20. Wyraża przy tym obawę, iż ten instrument legislacyjny, z uwagi na brak bieżącej możliwości harmonizacji systemów prawnych państw członkowskich w zakresie postępowania upadłościowego, nie przyczyni się w sposób wymierny do zwiększenia liczby przedsiębiorstw typu start-up, które utrzymają się na rynku dłużej niż przez okres 2–3 lat.

21. Przypomina o przyjęciu 20 maja 2015 r. przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej rozporządzenia (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego w poszczególnych państwach członkowskich i popiera podejście, zgodnie z którym postępowanie upadłościowe nie powinno być dłużej traktowane jako likwidacja, lecz jako instrument chroniący zasoby przedsiębiorstwa – w tym prawo do pracy jego pracowników – oraz, w miarę możliwości, zapewniający dalsze jego istnienie. Z zadowoleniem przyjmuje również ustanowienie, do czerwca 2019 r., cyfrowego systemu wzajemnie połączonych rejestrów postępowań upadłościowych, utworzonych w każdym z państw członkowskich i dostępnych bezpłatnie za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”. Niemniej zwraca uwagę na fakt, iż wskazane jest dodatkowe wsparcie na rzecz specjalizacji sędziów i profesjonalizacji zarządców ustanowionych w ramach postępowania.

22. Z zadowoleniem przyjmuje rezolucję ustawodawczą Parlamentu Europejskiego z 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie funduszy rynku pieniężnego (COM (2013) 615) i propozycję ustanowienia nowej kategorii funduszy rynku pieniężnego (FRP) – FRP o niskiej zmienności wartości aktywów netto, zaprojektowanych specjalnie do zastosowania w odniesieniu do małych przedsiębiorstw w gospodarce realnej.

23. Wzywa władze publiczne szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego do inicjowania, bądź aktywnego angażowania się w:

- kampanie społeczne uświadamiające znaczenie porażki w drodze do sukcesu biznesowego,
- kampanie promujące kulturę ratowania przedsiębiorstw zamiast ich likwidowania,
- kampanie promujące narzędzia wczesnego ostrzegania,
- działania na rzecz edukacji ekonomicznej i finansowej przedsiębiorców, skierowane przede wszystkim na przyszłych przedsiębiorców lub start-upowców, tak by poprawić ich poziom wiedzy i zmienić ich podejście do różnych źródeł kapitału,

- ukierunkowane programy budowania zdolności dla osób na nowo podejmujących działalność oraz środki wsparcia finansowego na korzystnych warunkach w celu ratowania przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, gdy wykazują oznaki rentowności na przyszłość.

Tworzenie nowych możliwości

24. Uznaje potrzebę ułatwiania działalności przedsiębiorstw typu start-up będących małymi i średnimi przedsiębiorstwami na jednolitym rynku europejskim, w szczególności poprzez określenie odpowiednich progów w odniesieniu do zwolnienia na poziomie państw członkowskich z wymogów związanych z reorganizacją lub ponowną rejestracją.

25. Zachęca Komisję do podjęcia prac na rzecz stworzenia podstaw wizji startupowej oraz katalogu warunków umożliwiającego bezpieczne i korzystne przyjęcie wykwalifikowanego kapitału intelektualnego oraz finansowego z państw trzecich, który może przyczynić się do rozwoju gospodarki Unii Europejskiej.

26. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez Komisję w celu poprawy dostępu do rynków zamówień publicznych dla przedsiębiorstw typu start-up i scale-up i podkreśla konieczność ścisłego monitorowania procesu transpozycji i wdrożenia dyrektywy 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych na szczeblu państw członkowskich, aby zapewnić, by państwa członkowskie w pełni wykorzystały istniejące przepisy w celu poprawy dostępu do rynków zamówień publicznych dla MŚP.

27. Przychylnie odnosi się do pomysłu ustanowienia brokerów innowacji, odpowiedzialnych za tworzenie sieci nabywców zainteresowanych innowacyjnymi zamówieniami publicznymi, powiązanie ich z innowacyjnymi przedsiębiorstwami i udzielanie pomocy takim przedsiębiorstwom w uzyskaniu dostępu do kapitału wysokiego ryzyka.

28. Pochwala proponowane zmiany w programie „Horyzont 2020”, ukierunkowane na wsparcie oddolnego i międzysektorowego podejścia oraz surowych innowacji, które charakteryzuje przełomowe znaczenie społeczne i duży potencjał wzrostu.

29. Z zadowoleniem przyjmuje dalsze wzmocnienie Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN) poprzez rozszerzenie zakresu usług o wyspecjalizowane doradztwo w zakresie zwiększania skali działalności gospodarczej, informowania o przepisach krajowych i europejskich, możliwości pozyskania finansowania, nawiązywania partnerstw i sposobu uzyskania dostępu do transgranicznych zamówień publicznych.

30. Podkreśla, jak ważne jest, by regionalne oddziały sieci EEN budowały silne, oparte na współpracy powiązania z lokalnymi inkubatorami przedsiębiorczości, akceleratorami i parkami naukowo-technologicznymi, ponieważ instytucje te, będąc na co dzień blisko start-upów, dobrze znają ich realne problemy i potrzeby.

31. Podkreśla, iż deklarowana przez Komisję intensyfikacja działań na rzecz tworzenia powiązań pomiędzy klastrami, lokalnymi i regionalnymi ekosystemami przedsiębiorczości, w szczególności w zakresie wyszukiwania i kojarzenia ze sobą inwestorów, dużych przedsiębiorstw, tworzenia sieci kontaktów wśród lokalnych decydentów, powinna być rozszerzana o sieciowanie przedsiębiorstw typu start-up z ośrodkami naukowymi jako potencjalnymi dostawcami innowacyjnych rozwiązań technologicznych i nietechnologicznych.

32. Wzywa Komisję do wprowadzenia środków wsparcia ukierunkowanych na stworzenie ośrodków stymulujących innowacyjne przedsiębiorstwa, pomagających i towarzyszących przedsiębiorcy na początkowych etapach rozpoczynania działalności, wzmacniających jego umiejętności zarządzania, ułatwiających uzyskanie finansowania z alternatywnych źródeł, podpisanie umów z przedsiębiorstwami będącymi „lokomotywami rozwoju”, wsparcie dla internacjonalizacji itp.

33. Zwraca uwagę na pogłębiającą się lukę technologiczną pomiędzy regionami metropolitalnymi a regionami słabiej rozwiniętymi i peryferyjnymi. W związku z tym proponuje Komisji podjęcie działań wspierających sieciowanie przodujących regionów z tymi, których gospodarki oparte są na sektorze rolniczym.

34. Choć nadal pozostaje wiele do zrobienia, z zadowoleniem przyjmuje postępy czynione w zakresie przedsiębiorczości w słabiej rozwiniętych regionach. Proponuje Komisji dalsze wspieranie inicjatyw mających na celu promowanie ducha przedsiębiorczości w tych regionach, a także rozważenie wdrożenia innych środków, np. instrumentu dedykowanego sieciowaniu projektów.

35. Podkreśla, iż wysoce pożądane byłyby dodatkowe działania ukierunkowane na wzmacnianie i sieciowanie aktorów działających na rzecz przedsiębiorczości w tradycyjnych sektorach gospodarki (w tym w sektorze rzemiosła, sektorze kultury i sektorze kreatywnym), regionach wiejskich i peryferyjnych oraz strefach podmiejskich.

36. Przychylnie odnosi się do pomysłu Komisji utworzenia europejskiej platformy służącej do nawiązywania kontaktów przez start-upy z potencjalnymi partnerami (równoległe do istniejących platform publicznych i prywatnych). Narzędzie to wzmocniłoby proces rozbudowy sieci ekosystemów przedsiębiorczości i klastrów w Europie.
37. Pozytywnie ocenia planowany kierunek działania Komisji w tym obszarze (wyznaczonym w inicjatywach „Koalicja na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia”, „Plan działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności”, „Duży zbiór danych”).
38. Popiera inicjatywę rozszerzenia programu „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców tak, aby obejmował on inkubatory i przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych;
39. Wyraża zaniepokojenie tym, że komunikat, który dotyka niezwykle obszernej problematyki, zbyt powierzchownie odnosi się do planowanych działań i uwzględnia wybiórczo przyszłe działania (pominięto np. informacje o programie centrów innowacji cyfrowych, *digital innovation hubs*, oraz tylko hasłowo zaproponowano powołanie Europejskiej Rady Innowacji, nie definiując zasad jej działania).
40. Wzywa Komisję do przedłożenia bardziej szczegółowych informacji o przewidywanych kompetencjach tejże rady i jej umocowaniu legislacyjnym.
41. Stwierdza, iż kluczowym czynnikiem determinującym jakość pracy Europejskiej Rady Innowacji jest zapewnienie odpowiedniej reprezentacji środowisk biznesu i jego otoczenia, naukowych i władz publicznych w jej składzie.
42. Zachęca Komisję Europejską do przygotowania analizy możliwości wsparcia samorządów w powoływaniu zespołów złożonych z przedstawicieli biznesu, doświadczonych osób, które pomogą w rozwoju przedsiębiorczości oraz przedsiębiorstw typu start-up i scale-up na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.
43. Podkreśla ważną rolę, jaką odgrywają i będą odgrywały władze regionalne i lokalne, środowisko akademickie i sami przedsiębiorcy (czyli tzw. *triple helix*) w propagowaniu ducha przedsiębiorczości, budowie kultury nauki i innowacji w europejskich regionach oraz w budowie silnych, regionalnych ekosystemów przedsiębiorczości.
44. Apeluje do Komisji o włączenie władz regionalnych i lokalnych w planowaną analizę wzajemnej oceny zasad i praktyk państw członkowskich w odniesieniu do przedsiębiorstw typu start-up i scale-up. Władze lokalne i regionalne są najbliższymi lokalnymi przedsiębiorcami i warto skorzystać z ich dużej wiedzy o lokalnych środowiskach biznesowych.
45. Uważa, że ze względu na jednolity rynek cyfrowy konkurencja przyjmie nowy wymiar i że każdy region będzie musiał się skonfrontować z innymi europejskimi graczami, którzy będą korzystać z tej samej podstawy prawnej. Jest to zatem okazja dla przedsiębiorstw typu start-up, które nie miały dotąd dużych możliwości umiędzynarodowienia i uzyskania dostępu do nowych rynków transgranicznych.

Dostęp do finansowania

46. Zaznacza, iż sięganie przez przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up po rozwiązania innowacyjne i niestandardowe sprawia, że efekty ich wdrożenia można przewidzieć tylko w ograniczonym stopniu. To zaś utrudnia pozyskanie środków z regularnych programów.
47. Zaleca Komisji rozluźnienie systemu finansowania, tak by był elastyczniejszy w stosunku do innowacyjnych pomysłów, i zachęcanie podmiotów dystrybuujących finansowanie środkami europejskimi do większej uwagi przy doborze ekspertów.
48. Pozytywnie ocenia pomysł Komisji dotyczący utworzenia europejskiego funduszu funduszy *venture capital*, który ma szansę zmniejszyć fragmentację rynku funduszy typu VC w UE.
49. Proponuje rozpoczęcie analiz nad możliwościami uruchomienia lokalnych VC w samorządach.
50. Zachęca Komisję do wsparcia zróżnicowania źródeł finansowania, gdyż fundusze *venture capital* i *private equity*, a także anioły biznesu są jeszcze mało rozwinięte w Europie.
51. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący zwiększenia budżetu COSME i, pod warunkiem że nie zostaną przesunięte żadne środki z instrumentu „Łącząc Europę” czy programu „Horyzont 2020”, zasadniczo z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący zwiększenia budżetu EFIS, co pozwala na dodatkowe finansowanie MŚP na etapie

rozpoczynania działalności i zwiększania skali. W szczególności potrzebne jest ułatwianie integracji i partnerstw między MŚP a przedsiębiorstwami typu start-up.

52. Pozytywnie ocenia kierunek działań Komisji w celu stworzenia dodatkowych zachęt do finansowania kapitałem wysokiego ryzyka poprzez np. udostępnienie gwarancji publicznych funduszom prywatnym czy samorządowym przy pozyskiwaniu finansowania dłużnego, jako że może się to przyczynić do wzrostu liczby inwestycji kapitałowych i inwestycji w instrumenty dłużne przedsiębiorstw typu start-up i scale-up.

53. Zachęca do opracowania na szczeblu UE programu wsparcia pozafinansowego start-upów i scale-upów, który ułatwi eksplorację nowych rynków, przyczyniając się do wzrostu liczby miejsc pracy i dalszego rozwoju innowacji na terenie UE.

54. Uważa za konieczne, by za pomocą środków wsparcia finansowego i podatkowego rozbudować uporządkowany europejski ekosystem sprzyjający inwestycjom, z myślą o przyciągnięciu do innowacyjnych przedsiębiorstw prywatnych inwestycji i zachęcaniu do nich, tak aby umożliwić tym przedsiębiorstwom rozwój i prosperowanie w jak najlepszych warunkach gospodarczych i finansowych oraz osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności. W związku z tym szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie alternatywnych źródeł finansowania (kapitał wysokiego ryzyka, pożyczki partycypacyjne, gwarancje itp.). Konieczne jest przy tym rzeczywiste uproszczenie mechanizmów wdrażania instrumentów finansowych współfinansowanych z funduszy strukturalnych.

55. Zwraca uwagę na intensywny rozwój platform finansowania społecznościowego jako alternatywnego źródła finansowania innowacyjnych rozwiązań tworzonych przez start-upy.

56. Wzywa Komisję do dokonania analizy szans i zagrożeń wynikających z finansowania społecznościowego dla europejskiej społeczności, w szczególności tych dotyczących bezpośrednio inwestorów, którzy mogą mieć nierówny dostęp do informacji i być słabiej przygotowani do tego rodzaju transakcji w porównaniu z profesjonalnymi inwestorami.

57. Zaznacza, iż właściwie skonstruowane ramy prawne regulujące funkcjonowanie platform finansowania społecznościowego na obszarze UE pozwolą w pełni wykorzystać tkwiący w tym źródle potencjał. Ich integralną część powinny stanowić standardy zapewniające ochronę interesów inwestorów.

58. Popiera umocnienie inicjatywy Startup Europe i poszerzenie jej zakresu poza sektor ICT i internetowe przedsiębiorstwa typu start-up. W tym zakresie zaleca ponadto dalsze uproszczenie w celu coraz łatwiejszego i skuteczniejszego ukierunkowywania przedsiębiorstw typu start-up, które chcą skorzystać z licznych możliwości związanych z europejskimi programami.

Aktywność start-upów w dziedzinach o szczególnym znaczeniu społecznym

59. Zachęca KE do przyjęcia strategii względem innowacyjnych inicjatyw biznesowych o profilu społecznym, wpływających na jakość życia, opierającej się na dotychczasowych dziedzinach szczególnego zainteresowania, takich jak np. srebrna gospodarka, przedsiębiorczość społeczna, model triple helix, tak by system zachęt wspierał oddolną aktywność i kreatywność społeczną.

60. Zwraca uwagę na potencjał występujący we współpracy start-upów i scale-upów z dużymi przedsiębiorstwami. Należy wykorzystać dobre praktyki z regionów UE, w których współpraca prowadzi do synergii między przedsiębiorstwami o różnej wielkości i z różnych branż.

61. Przyjmuje z zadowoleniem zapewnienie Komisji o uruchomieniu platformy na rzecz eliminacji wyzwań społecznych.

62. Zwraca uwagę, iż dodatkową wartość mogłoby stanowić powiązanie takiej platformy z systemem zamówień publicznych, co mogłoby przełożyć się na dynamikę wzrostu przedsiębiorstw społecznych. Wymagane byłoby jednak większe rozluźnienie systemu, tak by problem mógł być rozwiązany w sposób kreatywny, czyli najlepszy z punktu widzenia ostatecznych beneficjentów, a nie w sposób przewidywalny pod kątem systemowych wskaźników.

Bruksela, dnia 12 lipca 2017 r.

Markku MARKKULA

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów